

Till
Fullmäktige i Eda kommun

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen, nämnderna och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts tillsammans och med stöd av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ska bedöma om årsredovisningens resultat är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat om.

Genom utsedda lekmannarevisorer i Eda kommuns helägda bolag har även verksamhet och intern kontroll i dessa bolag granskats.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Bedömning

Vi har under året gjort en fördjupad granskning av kommunens ekonomistyrning. Granskningen bedömde att det finns behov av större transparens, förutsägbarhet och långsiktighet för arbetet med den ekonomiska planeringen och uppföljningen. Vidare bedömdes att nämnderna i större utsträckning bör redovisa prioriteringar och konsekvensbeskrivningar samt att kommunstyrelsen behöver säkerställa att handlingsplaner upprättas som omfattar hela det prognostiserade underskottet.

Vi noterar att sedan föregående års revisionsberättelse och granskning av intern kontroll, har nya regler för intern kontroll antagits i början av 2025. För revisionsåret 2024 noterar vi dock brister i efterlevnaden av då gällande regler för intern kontroll.

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning vilket normalt avgörs utifrån finansiella och verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige fastställer årligen. Dessa mål skall följas upp och utvärderas och enligt kommunallagen skall kommunen i årsredovisningen presentera en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts eller inte.

Kommunrevisionen har i många år påpekat brister i kommunens målstyrning och har de senaste åren, liksom i år, inte kunnat bedöma om kommunens resultat utifrån fastställda mål varit tillräckligt för att uppnå god ekonomisk hushållning eller inte. Detta eftersom revisionen bedömer att kommunens målstyrning är otydlig samt att kommunstyrelsen inte gjort någon egen bedömning om god ekonomisk hushållning. Vi ser positivt på att årsredovisningen beskriver att ett arbete med ovanstående har påbörjats inför kommande år.

Vi noterar att inget av de finansiella målen uppnås samt att balanskravet inte heller uppnås. Vi bedömer att det inte i årsredovisningen med önskvärd tydlighet framgår väl motiverade synnerliga skäl för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet.

Vi rekommenderar kommunen framåt att förtydliga sin målstyrning samt att i sin slutsats bedöma huruvida man uppfyller begreppet god ekonomisk hushållning eller inte. Vidare rekommenderar vi även kommunen att när målen inte uppnås, översiktligt beskriva åtgärdsförslag samt ange en tydlig plan för återställande av balanskravet.

Det redovisade resultatet för 2023, -19,9 mkr, är fortsatt mycket svagt. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat under året, däremot har kostnaderna inom skola och vård fortsatt ökat, samt att kostnaden för pensioner har varit fortsatt hög under året.

Revisionen noterar att socialnämnden redovisar underskott närmare 22 mnkr. Vi anser att Socialnämnden behöver fortsätta arbeta aktivt med sin ekonomistyrning under 2025 och framåt och behöver vidta nödvändiga åtgärder för att fortsättningsvis bedriva verksamheten inom den budgetram som fullmäktige har beslutat om.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelse och nämnder i Eda kommun, trots ovanstående synpunkter, delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas uppföljning av den interna kontrollen behöver förstärkas ytterligare.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen *inte* är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi gör ingen bedömning av om resultatet av de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt är tillräckligt för att uppnå god ekonomisk hushållning. Detta eftersom vi bedömer målstyrningen som otydlig samt att kommunstyrelsen inte gjort någon egen bedömning av resultatet som vi revisorer kan utgå ifrån.

*Vi tillstyrker att fullmäktige **beviljar ansvarsfrihet** för kommunstyrelsen, socialnämnden, bildningsnämnden, myndighetsnämnden, servicenämnden och valnämnden samt de enskilda ledamöterna i dessa nämnder.*

*Vi tillstyrker att fullmäktige **beviljar ansvarsfrihet** för de gemensamma nämnderna överförmyndarnämnden, drifts- och servicenämnden och hjälpmedelsnämnden samt de av kommunen utsedda ledamöterna i dessa nämnder.*

*Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2024 **godkänns**.*

Eda kommun 2025-04-09

Jarl Cassberg

Kim Kim

Jörgen Nilsson

Tommy Glader

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Bilaga 1 Revisorernas redogörelse 2024

Bilaga 2–5 Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i kommunens bolag

Bilaga 6-9 Revisionsberättelser från kommunens bolag (Revisionsberättelse för Teknik i Väst kompletterar handlingarna i efterhand)

Bilaga 10 Grundläggande granskning av Hjälpmedelsnämnden 2024

Bilaga 11 Grundläggande granskning 2024, Drift- och servicenämnden

De sakkunnigas rapporter har lämnats till fullmäktige löpande under året.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Kim Kim

Revisor

Serienummer: b710020b56c6cc[...]0c967b4760b73

IP: 213.65.xxx.xxx

2025-04-14 07:29:10 UTC

JARL CASSBERG

Revisor

Serienummer: 4fe9324252bbc3[...]092a5ccb0fe2c

IP: 81.236.xxx.xxx

2025-04-15 11:50:52 UTC

TOMMY GLADER

Revisor

Serienummer: 1534bde143fca3[...]42f490ba33fb7

IP: 81.230.xxx.xxx

2025-04-15 15:08:20 UTC

JÖRGEN NILSSON

Revisor

Serienummer: cf6c44aab45b9d[...]43416e728a492

IP: 81.230.xxx.xxx

2025-04-16 07:38:29 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Grundläggande granskning av Hjälpmedelsnämnden 2024

18 mars 2025
Anders Marmon

Granskningen

- Rapportens syfte är att utgöra ett **underlag för revisorerna** i Region Värmland och länets kommuner i ansvarsprövningen.
- Rapporten är en grundläggande granskning av Hjälpmedelsnämnden under 2024.

Bakgrund

- Hjälpmedelsnämnden bildades 2004 av dåvarande Landstinget i Värmland och länets 16 kommuner.
- Den gemensamma nämnden ingår i Region Värmlands nämndorganisation och regionen är juridisk person för nämnden.
- Den gemensamma nämnden ska erbjuda länets invånare en god hjälpmedelsförsörjning på lika villkor.

lakttager 2024

- Nämnden har haft fyra protokollförda möten.
- **Deltagandet** vid nämndens möten, varav ett är digitalt och tre är fysiska under 2024 – visar en närvaro som kan förbättras:
 - **Sju** kommuner har deltagit vid fyra möten
 - **Fem** kommuner har deltagit vid tre möten
 - **Tre** kommuner har deltagit vid två möten
 - **En** kommun, Kristinehamn, har deltagit vid ett möte
 - Region Värmland deltog fulltaligt vid alla möten

lakttagelser 2024

- Närvaro vid nämndens möten:
- Fyra möten: Eda, Grums, Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kil och Sunne
- Tre möten: Arvika, Filipstad, Forshaga, Torsby och Årjäng
- Två möten: Munkfors, Storfors, Säffle
- Ett möte: Kristinehamn

Politisk representation

- Ordf. Matilde Palma Konglevoll V, Region Värmland
- Vice ordförande: Åsa Waldenström M, Sunne kommun

lakttagelser 2024

- Nytt avtal och reglemente har beslutats av nämnden under 2024. Punkten om politisk representation i nämnden så långt möjligt enligt **mandat- fördelning** i Regionfullmäktige – borttagen

Ärenden och händelser 2024 exempel

- Hjälpmedelsservice deltar i ett antal upphandlingar inom sjukvårdsregion Mellansverige.
- 19 nätverksträffar har genomförts.
- 20 utbildningar har genomförts.
- Rekonditionering och återanvändning av hjälpmedel.
- 6 ärenden inom teknisk beredskap.
- Säkerställt leveranssäkerhet inom 10 dagar både för beställningsvaror och lagervaror.

lakttagelser 2024

- Årsredovisningen för 2024 som visade ett underskott på **121 000 kr**, godkändes på nämndens möte den 13 februari 2025.
- Nämnden gör den **fördelning** av överskott/underskott som avtalet föreskriver, med 50% till kommunerna och 50 % till regionen.

lakttagelser 2024

- Enligt reglementet för nämnden ska vissa beslut skickas till de deltagande kommunerna i nämnden.
- Under rubriken i protokollen "utdraget skickas till" framgår nu att bland annat årsredovisning och delårsrapport skickas till de värmländska kommunerna. Detta har gjorts under år 2024.

Bedömning 2024

- Av nämndens redovisning och protokoll för 2024 framgår att nämnden, i allt väsentligt verkat enligt de intentioner och riktlinjer som fastställdes vid bildandet.

Rapportens hantering

- Efter genomförd granskning överlämnas rapporten till Regionfullmäktige, Regionstyrelsen och Hjälpmedelsnämnden.
- Rapporten översänds till kommunrevisorernas **ordförande** och **sakkunnigstöd**.
- En avrapportering sker vid ett digitalt seminarium om gemensamma nämnder med region- och kommunrevisorer den 18 mars.

Grundläggande granskning 2024

Drifts- och servicenämnden

Karlstads kommun

Mars 2025

Lars Dahlin
Caroline Löfstedt

Sammanfattning

Övergripande revisionsfrågor	Revisionell bedömning	Kommentar
Utövar och vidtar nämnden en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden? <i>Baseras på delfrågor i avsnitt 1-4, 6</i>	Gul	Nämndens styrning, kontroll och åtgärder har endast delvis varit tillräcklig under granskningsperioden. Ett par utvecklingsområden har noterats i granskningen.
Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5a</i>	Gul	Redovisat verksamhetsresultat är delvis förenligt med beslutade mål för år 2024. Har uppnått två av fem verksamhetsmål.
Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5b</i>	Grön	Redovisat resultat för år 2024 är förenligt med beslutade mål. Resultat mot driftbudget: + 0,4 MSEK. Nämnden har bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Upprätta direktiv för rapportering av verksamhet och ekonomi till nämnden.
- Säkerställ en tydlig uppföljning av nämndmålen, där en redogörelse för avvikelser görs, i syfte att kunna vidta åtgärder för ökad måloppfyllelse.

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. I gemensam nämnd väljs ledamöter och ersättare av fullmäktige i de samverkande kommunerna. Var och en av de samverkande kommunerna ska vara representerade i den gemensamma nämnden. Den gemensamma nämnden och dess enskilda ledamöter ska fullgöra de åtagande som anges i reglemente. Fullmäktige i de samverkande kommunerna prövar årligen frågan om ansvarsfrihet. Om fullmäktige i en kommun vägrar ansvarsfrihet till nämnden kan detta fullmäktige även entlediga den/de ledamöter som valts av detta fullmäktige.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. I dess uppdrag ingår att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Utövar och vidtar nämnden en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder för den verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?
2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?
3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2024.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2024. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive revisionsfråga bedöms med hjälp av signalsystem: grön (ja/tillräckligt), gul (delvis), röd (nej/otillräckligt) eller grå (går ej att bedöma).

Sammanställning närvaro

Närvaro sammanträden per kommun	2024-01-26	2024-02-23	2024-05-24	2024-09-20	Totalt
Karlstad	x	x	x	x	4/4
Region Värmland		x	x	x	3/4
Arvika		x			1/4
Eda	x	x		x	3/4
Filipstad	x	x		x	3/4
Forshaga	x	x	x	x	4/4
Grums	x	x	x	x	4/4
Hagfors		x	x	x	3/4
Hammarö	x	x	x	x	4/4
Kil	x	x	x		3/4
Kristinehamn	x	x	x		3/4
Munkfors	x			x	2/4
Storfors	x	x	x	x	4/4
Sunne		x			1/4
Säffle	x	x		x	3/4
Torsby	x	x		x	3/4
Ärjäng	x		x	x	3/4

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för verksamheten?	Grön	Nämnden antar verksamhetsplan och budget 2024 vid sammanträdet 2024-01-26 § 2.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för verksamheten?	Grön	Se ovan.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	I verksamhetsplanen framgår mål för nämndens verksamhet, totalt fem stycken.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Budget har ansetts som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	För varje mål beskrivs minst en mätmetod som övervägande innehåller indikatorer och målvärden.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Nämnden följer upprättade anvisningar för rapportering utfärdade av kommunledningskontoret. Nämnden har inte reglerat hur rapportering mellan dess verksamheter och nämnd ska vara utformad.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet?	Grön	Uppföljning av mål i T1 görs väldigt översiktligt, där endast kommentar ges huruvida det föreligger några väsentliga avvikelser eller ej. Även vid delårsrapporteringen ges endast kommentar huruvida det föreligger avvikelser i målarbetet. Likt föregående år lämnas ingen prognos för måluppfyllelsen varken sammanlagt eller per mål.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi?	Grön	Budgetuppföljning samt uppföljning av mål görs i nämndens budgetuppföljning T1, delårsrapportering samt årsredovisning. Budgetuppföljningarna omfattar budget, prognos för helåret, avvikelse och samlad analys av ekonomin.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	De bedömningar som redovisas i T1 samt delårsrapporten är att inga aktuella avvikelser föreligger för något av verksamhetsmålen. Vid årets slut redovisas ett avvikande resultat från tidigare rapporteringar då endast två av fem mål är uppfyllda. Det framgår inte av redovisningen vilka avvikelser som finns kopplade till målen med låg måluppfyllelse. Det enda som uppges är att målen kommer formuleras om och läggas som löpande verksamhet i verksamhetsplanen för 2025, en liknande formulering som använts för alla mål oavsett måluppfyllelse. Utan någon indikation på vad avvikelserna beror på försvårar i sin tur nämndens arbete i att vidta åtgärder.
	e) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Vid budgetuppföljning T1 redovisas en prognostiserad budget i balans. Vid delårsrapporteringen har den prognostiserade avvikelsen förbättrats till +0,3 mnkr. Nämnden redovisar vid årets slut ett överskott på 0,4 mnkr, vilket indikerar att tillräckliga åtgärder har vidtagits.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av nämndens årsredovisning framgår att av fem mål är två mål uppfyllda, ett mål delvis uppfyllt samt två mål ej uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden visar ett överskott på 0,4 mkr för 2024. Detta beror huvudsakligen på att intäkterna från medlemsavgifterna översteg nämndens omkostnader, vilket kan förklaras av en vakans på koordinatortjänsten, samt att konsulter inte har använts i den omfattning som ursprungligen planerades. Förutom inköp av nätverksutrustning, som blev 2,8 mkr lägre än planerat, finns endast mindre avvikelser i övriga poster vid årets slut. Dessa avvikelser påverkar dock inte resultatet eftersom kostnaderna har vidarefakturerats till respektive kommun.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Intern kontroll	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	E/T	Ej tillämpbar med hänvisning till 6b.
	b) Har nämnden antagit en plan för intern kontroll för innevarande år?	Röd	Drifts- och servicenämnden har inte beslutat om någon internkontrollplan för 2024. Av information från nämnden framgår att vid sammanträdet 24 maj 2024 fördes diskussion om nämndens arbetsrutiner varav internkontrollen diskuterades. Av protokoll har vi utläst att nämnden har antagit en internkontrollplan för 2025 vid sammanträdet den 21 februari 2025 (§3), vilket vi ser positivt på.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	E/T	Ej tillämpbar med hänvisning till 6b.
	d) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?	E/T	Ej tillämpbar med hänvisning till 6b.
	e) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	E/T	Ej tillämpbar med hänvisning till 6b.
	f) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	E/T	Ej tillämpbar med hänvisning till 6b.

2025-03-18

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Caroline Löfstedt

Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Karlstads kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.